

Bruksela, 10 czerwca 2021 r.
(OR. en)

9694/21

CLIMA 143
ENV 420
SAN 393
AGRI 272
FORETS 34
ENER 272
TRANS 389
ECOFIN 590

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	10 czerwca 2021 r.
Do:	Delegacje

Nr poprz. dok.:	9419/21
Nr dok. Kom.:	6521/21 - COM(2021) 82 final

Dotyczy:	Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu – Konkluzje Rady
----------	---

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady na powyższy temat, zatwierdzone przez Radę na jej 3800. posiedzeniu, które odbyło się w dniu 10 czerwca 2021 r.

Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu

– Konkluzje Rady –

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

PRZYPOMINAJĄC konkluzje Rady pt.:

- „Różnorodność biologiczna – potrzeba podjęcia pilnych działań”¹
- strategia „Od pola do stołu”²
- „Perspektywy unijnych polityk związanych z lasami i strategii leśnej UE po 2020 r.”³
- „Dyplomacja klimatyczna i energetyczna – realizacja zewnętrznego wymiaru Europejskiego Zielonego Ładu”⁴;

DOSTRZEGAJĄC, że utrata różnorodności biologicznej i zmiana klimatu oraz ich skutki, a także rozwiązania dotyczące tych zjawisk są ze sobą nierozzerwalnie powiązane;

DOSTRZEGAJĄC, że ekstremalne zdarzenia związane ze zmianą klimatu występują coraz częściej, są coraz intensywniejsze i bardziej uporczywe oraz że zjawiska rozwijające się stopniowo wpływają na coraz większe obszary, i że oba te czynniki zwiększają ryzyko znacznych strat ludzkich, materialnych i przyrodniczych;

¹ Dok. 12210/20.

² Dok. 12099/20.

³ Dok. 12695/1/20 REV 1.

⁴ Dok. 5263/21.

DOSTRZEGAJĄC pilną potrzebę zwiększenia przez Unię Europejską i jej państwa członkowskie oraz wszystkie pozostałe kraje zdolności przystosowawczych, wzmocnienia odporności i zmniejszenia podatności na zmianę klimatu, jako kluczowego elementu długoterminowej globalnej reakcji na zmianę klimatu; ODNOTOWUJĄC ogólną opłacalność działań przystosowawczych, zwłaszcza poprzez wykorzystanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody, którym muszą towarzyszyć zabezpieczenia, oraz wymierne dodatkowe korzyści dla przyrody, społeczeństwa i gospodarki, jakie może przynieść udane przystosowanie się do zmiany klimatu;

DOSTRZEGAJĄC, że oprócz działań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu działania służące przystosowaniu się do niej mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia odporności społeczeństw i ekosystemów na istniejące i przewidywane ryzyko związane z klimatem; PODKREŚLAJĄC potrzebę zapewnienia wzajemnego wspierania się wszystkich powiązanych inicjatyw w ramach Europejskiego Zielonego Ładu;

UZNAJĄC, że unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 jest jedną z głównych inicjatyw Europejskiego Zielonego Ładu, który ma sprawić, by do 2050 r. europejska gospodarka stała się zrównoważona i neutralna dla klimatu, zapewnić ochronę, odtwarzanie i zrównoważone korzystanie z różnorodności biologicznej, polepszyć dobrostan i zdrowie obywateli oraz zapewnić zrównoważony i inkluzyjny charakter unijnej gospodarki oraz sprawić, by działała w obiegu zamkniętym;

OCZEKUJĄC na przyjęcie Europejskiego prawa o klimacie, zgodnie z którym odpowiednie instytucje Unii i państwa członkowskie będą musiały zapewnić stałe postępy w zwiększaniu zdolności przystosowawczych, wzmacnianiu odporności i zmniejszaniu podatności na zmianę klimatu zgodnie z art. 7 porozumienia paryskiego;

UZNAJĄC prace dotychczas przeprowadzone przez UE i jej państwa członkowskie, w tym w ramach strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu z 2013 r.;
PODKREŚLAJĄC fakt, że wszystkie państwa członkowskie przyjęły krajowe strategie lub plany w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu;

UZNAJĄC krajowy charakter przystosowania się do zmiany klimatu i potrzeb w tym zakresie, ponieważ skutki zmiany klimatu zależą od uwarunkowań krajowych, regionalnych i lokalnych;

UZNAJĄC odpowiedzialność państw członkowskich za planowanie działań politycznych w odpowiedzi na zmiany klimatu i ryzyko związane z klimatem, a także znaczenie opracowywania reakcji UE na wspólne i międzynarodowe wyzwania związane z przystosowaniem się do zmiany klimatu; PODKREŚLAJĄC, że UE powinna wspierać i uzupełniać działania państw członkowskich na rzecz ochrony swoich obywateli;

UZNAJĄC, że polityka przystosowania się do zmiany klimatu i działania w tym zakresie muszą uwzględniać społeczny wymiar zmiany klimatu, w tym znaczenie uwzględniania perspektywy płci, zapewnienia sprawiedliwej odporności i zwrócenia szczególnej uwagi na najsłabsze grupy, w nieproporcjonalny sposób dotknięte zagrożeniami klimatycznymi,

Budowanie Unii odpornej na zmianę klimatu

1. Z DUŻYM ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE komunikat Komisji pt. „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu” (zwana dalej „strategią”); UZNAJE wspomnianą strategię za jedną z najważniejszych inicjatyw Europejskiego Zielonego Ładu w dążeniu do transformacji ekologicznej i zrównoważonego wzrostu; POPIERA zawartą w niej długoterminową perspektywę, zgodnie z którą do 2050 r. Unia ma stać się odporna na zmianę klimatu i w pełni dostosowana do nieuniknionych niekorzystnych skutków tej zmiany;

2. UWAŻA, że ożywienie gospodarcze po pandemii musi opierać się na wydajnych, skutecznych i zrównoważonych rozwiązaniach skupiających się na zwiększaniu odporności na zmianę klimatu, w szczególności na rozwiązaniach opartych na zasobach przyrody⁵, w tym na przystosowywaniu się do zmiany klimatu w oparciu o ekosystemy, wspieraniu przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia tej zmiany, zwiększaniu i promowaniu ochrony różnorodności biologicznej, przyczynianiu się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju i zapewnianiu bezpieczeństwa żywnościowego; UZNAJE, że rozwiązania oparte na zasobach przyrody wymagają solidnych zabezpieczeń środowiskowych i społecznych w celu stworzenia rozwiązań korzystnych dla wszystkich stron w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, łagodzenia jej skutków i ochrony różnorodności biologicznej;

Inteligentniejsze dostosowanie

3. DOSTRZEGA znaczenie poprawy zarządzania ryzykiem związanym z klimatem i klęskami żywiołowymi, a także systemów wczesnego ostrzegania, co ma kluczowe znaczenie dla unikania i minimalizowania strat materialnych, przyrodniczych i ludzkich, zmniejszenia kosztów gospodarczych i społecznych, poprawy zdrowia i dobrostanu obywateli, a także poprawy odporności i zwiększenia różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych; w tym kontekście PODKREŚLA potrzebę wymiany i uzyskania bardziej porównywalnych i lepszej jakości danych na potrzeby oceny zagrożeń klimatycznych oraz potrzebę lepszego wykorzystywania istniejących danych, wiedzy i platform w celu określenia potencjalnych wielowymiarowych skutków zagrożeń związanych z klimatem;

⁵ Zob. np. https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en : „Rozwiązania, które powstały z inspiracji przyrodą lub są przez nią wspomagane, a ponadto są opłacalne i zapewniają jednocześnie korzyści środowiskowe, społeczne i ekonomiczne oraz pomagają w zwiększaniu odporności”, o których mowa w konkluzjach Rady pt. „Różnorodność biologiczna – potrzeba podjęcia pilnych działań”.

4. **PODKREŚLA** znaczenie dostosowania dziedzictwa kulturowego do klęsk żywiołowych i powolnych skutków zmiany klimatu, przy jednoczesnym zachowaniu wartości reprezentowanych przez to dziedzictwo; **PODKREŚLA** w związku z tym znaczenie uwzględnienia i wykorzystania wiedzy fachowej w zakresie architektury, projektowania i dziedzictwa kulturowego; **PODKREŚLA**, że należy dążyć do zintegrowanych podejść do zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi w środowisku zbudowanym, w tym w historycznych zespołach budowlanych i krajobrazach kulturowych, poprzez konkretne działania, takie jak zarządzanie ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi na poziomie społeczności lokalnych, włączenie kwestii odporności na zmianę klimatu do kryteriów budowy i renowacji budynków i infrastruktury krytycznej przy jednoczesnym zabezpieczeniu dziedzictwa kulturowego, gotowość na wypadek klęsk żywiołowych i reagowanie kryzysowe, systemy wczesnego ostrzegania, wsparcie infrastruktury, oceny ryzyka związanego z wieloma zagrożeniami, planowana relokacja i odporne źródła utrzymania, tym samym zwiększając gotowość na wypadek klęsk żywiołowych, a jednocześnie zwiększając odporność europejskich osiedli i społeczności;
5. **POPIERA** wyrażony przez Komisję zamiar wzmocnienia rozwijania i wykorzystywania technologii cyfrowych na potrzeby gromadzenia danych, przedstawiania danych i scenariuszy dotyczących zmiany klimatu, aby wspierać podejmowanie świadomych decyzji, w tym wymianę wiedzy, optymalnych praktyk i rozwiązań, przy jednoczesnym wykorzystywaniu synergii i niedopuszczaniu do powielania wysiłków i struktur; W związku z tym **PODKREŚLA** w szczególności znaczenie dalszego rozwijania programu Copernicus dla oceny wpływów zmiany klimatu, w tym danych na szczeblu regionalnym i lokalnym, w przypadku oczywistych synergii i potrzeb, i **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** w związku z tym uruchomienie centrum wiedzy w zakresie obserwacji Ziemi; **ZACHEĆA** Komisję do uwzględniania rozwiązań i specyfikacji krajowych;
6. **PODKREŚLA** rolę platformy Climate-ADAPT i **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** wyrażony przez Komisję zamiar dalszej aktualizacji i rozszerzenia jej zdolności, w porozumieniu z państwami członkowskimi, w tym jej roli w usprawnianiu monitorowania i oceny przystosowania się do zmiany klimatu; **ZWRACA SIĘ** do Komisji i państw członkowskich o lepsze powiązanie platformy Climate-ADAPT z platformami krajowymi oraz o wspieranie władz regionalnych i lokalnych, w uzyskaniu dostępu do danych dotyczących zagrożeń związanych z klimatem i do technologii zdobywania wiedzy na temat przystosowania się do zmiany klimatu; **ZACHEĆA** Komisję do stopniowego udostępniania tych powiązanych narzędzi we wszystkich językach urzędowych UE;

7. STWIERDZA, że zmiana klimatu i wynikające z niej zmiany geograficznych obszarów występowania patogenów, a także częstsze i bardziej ekstremalne zdarzenia pogodowe, takie jak fale upałów, powodzie lub burze, mają istotny wpływ na zdrowie i jakość życia; w związku z tym Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE utworzenie Europejskiego Obserwatorium ds. Klimatu i Zdrowia; PODKREŚLA potrzebę dalszego zdefiniowania obowiązków i celów wspomnianego obserwatorium zdrowia, również w odniesieniu do obecnych i przyszłych instytucji, i UZNAJE znaczenie podejścia „Jedno zdrowie”;

Bardziej systemowe przystosowanie się do zmiany klimatu

8. PODKREŚLA potrzebę promowania systemowego charakteru przystosowania się do zmiany klimatu poprzez lepsze uwzględnianie tej problematyki w spójny i konsekwentny sposób na wszystkich szczeblach we wszystkich odnośnych przepisach i strategiach politycznych, w tym poprzez intensywniejszą komunikację i koordynację między sektorami, a także wykorzystanie istniejących procesów, instrumentów i środków w celu wzmocnienia odporności; PODKREŚLA, że wszystkie strategie i plany przystosowawcze na wszystkich szczeblach muszą opierać się na najlepszych dostępnych dowodach naukowych, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady ostrożności; Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE proponowane zasady spójności polityki: zapewnienie uwzględnienia w regulacjach i finansowaniu skutków zmiany klimatu i powiązanego ryzyka, aby nie dopuścić do stworzenia sytuacji zagrożenia; ograniczenie istniejącego ryzyka za sprawą budowania odporności, zapobiegania i gotowości oraz zarządzania ryzykiem szczątkowym;

9. **PODKREŚLA** znaczenie procesu monitorowania i oceny dla oceny skuteczności i efektywności polityki i środków w dziedzinie przystosowania się do zmian klimatu; ponadto **ZWRACA SIĘ** do Komisji o opracowanie, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, dalszych wskazówek dotyczących monitorowania i oceny przystosowywania się do zmiany klimatu, w tym poprzez wykorzystanie zharmonizowanych ram norm i wskaźników uwzględniających specyfikę regionalną i lokalną, które mogą być włączone w systemy informacji geograficznej wspierające oceny podatności na zagrożenia na szczeblu terytorialnym; a także o zapewnienie, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, wskazówek określających wspólne zasady i praktyki w zakresie identyfikacji, klasyfikacji i ostrożnego zarządzania istotnymi fizycznymi zagrożeniami klimatycznymi podczas planowania, opracowywania, realizacji i monitorowania projektów poprzez ocenę podatności na zmianę klimatu i ocenę ryzyka w oparciu o odpowiednie normy ISO i normy europejskie oraz metody już stosowane przez państwa członkowskie; ponadto **PODKREŚLA** potrzebę zapobiegania powielaniu wymogów w zakresie gromadzenia, monitorowania i oceny danych oraz wspierania synergii z istniejącymi procesami i obowiązkami sprawozdawczymi na szczeblu unijnym i międzynarodowym, z jednoczesnym wykorzystaniem krajowych doświadczeń i praktyk;
10. **ZWRACA UWAGĘ** na znaczenie opracowania dalszych narzędzi służących uwzględnieniu scenariuszy klimatycznych i potencjalnego wpływu w polityce gospodarczej i finansowej w celu zwiększenia odporności makrofiskalnej i zapewnienia, by ramy finansowe i budżetowe były odporne na zmianę klimatu oraz trwałe; **ZACHĘCA** Komisję do dalszego opracowywania i zbadania, w porozumieniu z państwami członkowskimi, sposobów pomiaru potencjalnego wpływu ryzyka związanego ze zmianą klimatu na finanse publiczne i zarządzania nim, przy jednoczesnym zapobieganiu powielaniu wymogów w zakresie gromadzenia, monitorowania i oceny danych oraz unikając tworzenia dodatkowych obciążeń administracyjnych;

11. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wyrażony przez Komisję zamiar zbadania sposobów dalszego ułatwiania i wspierania współpracy między szczeblem lokalnym, regionalnym i krajowym w ramach ich odpowiednich prac przystosowawczych; PODKREŚLA znaczenie zwiększenia odporności na szczeblu lokalnym i regionalnym, rolę administracji lokalnej i regionalnej jako głównych podmiotów stymulujących przystosowywanie się do zmiany klimatu oraz podkreśla potrzebę ich odpowiedniego wspierania na szczeblu Unii, przy jednoczesnym uwzględnieniu zasady pomocniczości. PODKREŚLA, że wdrażanie środków i rozwiązań w zakresie przystosowywania się do zmiany klimatu zależy w dużej mierze od warunków lokalnych i regionalnych, w tym od wdrożenia rozwiązań opartych na zasobach przyrody, które umożliwią skuteczne i efektywne stawianie czoła konkretnym zagrożeniom związanym z podatnością na zmianę klimatu, z uwzględnieniem również innych zagrożeń środowiskowych, a także całorocznej dostępności słodkiej wody; ZACHEĆCA Komisję do zapewnienia władzom lokalnym i regionalnym dodatkowej wiedzy, kształcenia i informacji na temat optymalnych praktyk i rozwiązań, co ma kluczowe znaczenie dla promowania lokalnych działań i inwestycji w przystosowywanie się do zmiany klimatu, w porozumieniu z państwami członkowskimi, w oparciu o istniejące wskazówki i wiedzę, które uwzględniają specyfikę krajową;
12. PRZYPOMINA o potrzebie dalszego angażowania obywateli i wzmacniania ich pozycji, aby zintensyfikować działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu i zapewnić wiodącą rolę władz oraz społeczności krajowych, regionalnych i lokalnych w opracowywaniu i wdrażaniu działań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, aby promować osiągnięcie odporności w sprawiedliwy sposób; Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE w związku z tym Europejski Pakt na rzecz Klimatu; PODKREŚLA znaczenie uwzględnienia kwestii sprawiedliwości społecznej i efektów dystrybucyjnych skutków zmiany klimatu oraz znaczenie zadbania o to, by nikt nie został pominięty; Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wysiłki na rzecz promowania długoterminowych strategii i polityk na rzecz dywersyfikacji gospodarczej, które umożliwiają pracownikom przekwalifikowanie się i przejście do sektorów ekologicznego wzrostu, przy jednoczesnym zapewnieniu wystarczającej liczby wysoko wykwalifikowanej siły roboczej; ponadto Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wsparcie na rzecz kształcenia i szkolenia z myślą o przekwalifikowaniu i podnoszeniu kwalifikacji pracowników w celu zapewnienia sprawiedliwej odporności;

Szybsze przystosowanie się do zmiany klimatu

13. **PODKREŚLA**, że kwestią o podstawowym znaczeniu jest zapewnienie odpowiedniego finansowania, aby przyspieszyć działania przystosowawcze; W związku z tym **PODKREŚLA**, że zwiększono docelową wysokość wydatków na działania na rzecz klimatu, w tym przystosowanie się do zmiany klimatu, do co najmniej 30 % w wieloletnich ramach finansowych 2021–2027 oraz do co najmniej 37 % w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności; **NADAL W PEŁNI ANGAŻUJE SIĘ** na rzecz dążenia do osiągnięcia celu zakładającego przeznaczenie 7,5 % rocznych wydatków w wieloletnich ramach finansowych na różnorodność biologiczną w 2024 r. oraz 10 % w 2026 r. i 2027 r., przy uwzględnieniu istnienia nakładających się na siebie aspektów celów z zakresu klimatu i różnorodności biologicznej; ponadto **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** plan działania banku klimatycznego na lata 2021–2025 opracowany przez grupę Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), oraz jego podwyższony poziom ambicji w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, i oczekuje na przyszły plan EBI dotyczący tego przystosowania;
14. **PODKREŚLA**, że sektor prywatny i publiczny muszą ściślej współpracować, w szczególności w zakresie finansowania działań przystosowawczych; **UZNAJE** kluczową rolę sektora prywatnego w dostarczaniu niezbędnych technologii i rozwiązań oraz mobilizowaniu wymaganego kapitału i zapewnianiu jego efektu mnożnikowego; **UZNAJE** w związku z tym przydatność unijnej systematyki dla określania i rozwijania zrównoważonych działań na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu, przy poszanowaniu zasady „nie czyn poważnych szkód” w rozumieniu rozporządzenia w sprawie unijnej systematyki⁶ i poprzez unikanie przystosowań powodujących niezamierzone skutki negatywne; **ZACHĘCA** Komisję do przedstawienia przykładów optymalnych praktyk i rozwiązań w kontekście finansowania działań w zakresie adaptacji zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym;

⁶ Art. 17 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088.

15. **PODKREŚLA** potrzebę lepszego zrozumienia narażenia inwestycji prywatnych na zagrożenia związane z klimatem; W tym kontekście **Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE** wejście w życie rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych⁷ oraz opublikowanie wniosku Komisji dotyczącego zmiany dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej, a także **OCZEKUJE** na przyszłą odnowioną strategię zrównoważonego finansowania;
16. **UZNAJE** znaczenie badań naukowych i innowacji dla lepszego zrozumienia skutków zmiany klimatu i opracowania rozwiązań w zakresie przystosowania się do niej;
Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE proponowaną rolę misji programu „Horyzont Europa” w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, w tym przemian społecznych, a także rolę innych misji związanych z przystosowaniem się do zmiany klimatu, w tym dotyczących zdrowej gleby i żywności, neutralnych dla klimatu i inteligentnych miast, zdrowych oceanów, mórz oraz wód przybrzeżnych i śródlądowych we wdrażaniu rozwiązań mających na celu poprawę gotowości Europy do przeciwdziałania zmianie klimatu, przyspieszenie działań przystosowawczych i pogłębienie transformacji społecznej w kierunku odporności na zmianę klimatu; **PODKREŚLA** potrzebę uwzględnienia wszystkich ekosystemów o krytycznym znaczeniu podczas realizacji misji programu „Horyzont Europa” mających znaczenie dla przystosowania się do zmiany klimatu; **ZACHĘCA** Komisję i państwa członkowskie do skupienia się na rozszerzeniu udanych badań pilotażowych i na wdrażaniu środków oraz do zadbania o to, by finansowane przez UE badania naukowe odnosiły się również do konkretnych potrzeb w skali regionalnej i lokalnej;

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych, Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1).

17. UZNAJE znaczenie powiązania między działaniami w dziedzinie klimatu a wodą, ponieważ wiele zagrożeń związanych ze zmianą klimatu wiąże się z systemem hydrologicznym (podnoszenie się poziomu morza, intensywne opady deszczu, powódzie, niedobór wody i susze, topnienie lodowców, zmiany pokrywy śnieżnej i warunki lodowe na morzu); ZWRACA UWAGĘ na wyzwania związane ze zwiększonym ryzykiem dotyczącym sytuacji, gdy brakuje wystarczającej ilości wody lub odwrotnie, gdy występuje jej zbyt duża ilość, w szczególności związane z dotkliwymi suszami i zmianami w dostępności wody słodkiej spowodowanymi, między innymi, zmianami w typie opadów pod względem ilości, jakości i rozkładu w ciągu roku; ponadto PODKREŚLA, że problem niedoboru wody ulegnie nasileniu na skutek rosnących temperatur, zwłaszcza na obszarach suchych i półsuchych, a w konsekwencji doprowadzi do zwiększenia się parowania wody i wzrostu zapotrzebowania na wodę w różnych środowiskach, w tym miejskim i rolniczym; oraz POTWIERDZA zasadniczą rolę, jaką zrównoważona gospodarka wodna i zdrowe ekosystemy wodne odgrywają w ogólnej odporności na zmianę klimatu; POPIERA stałe promowanie zintegrowanego gospodarowania zasobami wodnymi oraz skutecznego zrównoważonego i zintegrowanego zarządzania zasobami wodnymi, z udziałem wszystkich sektorów, co sprzyja wspólnym podejściom do transgranicznych wyzwań związanych z wodą;
18. WZYWA do zapewnienia zintegrowanej międzysektorowej i transgranicznej gospodarki wodnej, która przyczyni się do zwiększenia odporności, promowania zrównoważonego wykorzystania wody, ochrony i zachowania ekosystemów wodnych oraz poprawy strategii zarządzania ryzykiem powodziowym i niedoborem wody i suszą, uwzględniając przyszłe ryzyko powodziowe i ryzyko wystąpienia suszy oraz umożliwiając terminową i niezawodną wymianę danych i wczesne ostrzeżenie;

19. STWIERDZA, że rozwiązania oparte na zasobach przyrody, w tym zrównoważone zarządzanie ekosystemami i ich usługami, ich odbudowa i ochrona, które polepszają lub utrzymują różnorodność biologiczną i przyczyniają się do zwiększenia obszarów siedlisk przyrodniczych, są szczególnie odpowiednie jako środki służące przystosowaniu się do zmiany klimatu wraz z innymi podejściami w zakresie obszarów wiejskich i miejskich, obejmującymi promowanie technologii i rozwiązań oszczędzania wody w rolnictwie, takich jak przejście na uprawy o mniejszym zapotrzebowaniu na wodę, a także ekologizację miast oraz propagowanie ponownego wykorzystania wody w przemyśle, rolnictwie i w kontekście planowania przestrzeni miejskiej, gospodarstw domowych i budynków; PODKREŚLA ich ważną rolę w zwiększaniu odporności klimatu na wpływ wody, co ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania zdrowej wody, oceanów, gleb, torfowisk i bagien, oraz to że mogą one znacznie poprawić zaopatrzenie w czystą wodę słodką oraz zmniejszyć ryzyko powodzi i susz; Ponadto UZNAJE znaczenie dalszego włączania działań w zakresie przystosowania się do zmian klimatu do zrównoważonej gospodarki leśnej jako przykład rozwiązań opartych na zasobach przyrody, podkreślając wielofunkcyjną rolę lasów, w szczególności w stabilizowaniu i chłodzeniu lokalnego klimatu, regulowaniu cykli hydrologicznych i wnoszeniu pozytywnego wkładu w obieg węgla w przyrodzie;
20. PODKREŚLA potrzebę zwiększenia waloryzacji usług ekosystemowych w ramach opartego na przyrodzie podejścia do przystosowania się do zmiany klimatu, w szczególności związanych ze zrównoważonym rolnictwem, odpornością lasów, różnorodnością biologiczną i cyklem hydrologicznym; ODNOSI SIĘ w tym względzie do oenietowskiej dekady restytucji ekosystemów 2021–2030 oraz do ustanowionej przez ONZ dekady nauki o oceanach na rzecz zrównoważonego rozwoju; UZNAJE, że oparte na ekosystemach zarządzanie zasobami i zmniejszenie innych niż zmiana klimatu czynników stresogennych może poprawić odporność ekosystemów lądowych i morskich oraz utrzymać usługi ekosystemowe; UZNAJE szkodliwy wpływ inwazyjnych gatunków obcych na siedliska przyrodnicze i usługi ekosystemowe oraz UWAŻA, że zwalczanie gatunków obcych, zwłaszcza tych, które stają się inwazyjne w wyniku zmiany klimatu, jest środkiem przystosowania się do tej zmiany;
21. ZWRACA UWAGĘ na potrzebę włączenia kwestii przystosowania się do zmiany klimatu do głównego nurtu aspektów planowania przestrzennego i zarządzania w UE i w ramach państw członkowskich poprzez uwzględnienie potencjalnych skutków zmiany klimatu w rozkładzie przestrzennym zagrożeń klimatycznych, ryzyka i wykonalności projektów oraz ogólnej długoterminowej racjonalności modeli organizacji przestrzennej;

22. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE zestaw działań określonych w komunikacie Komisji, ponieważ stanowią one wytyczne dla gromadzenia danych, optymalnych praktyk i sprawozdań na temat skutków zmiany klimatu i sposobu realizacji działań przystosowawczych; ZWRACA SIĘ do Komisji o przedstawienie państwom członkowskim dalszych informacji na temat różnych środków wykonawczych strategii i instrumentów jej wdrażania, a także na temat jej harmonogramu, o regularne przekazywanie Radzie najnowszych informacji o wdrażaniu inicjatyw przedstawionych w komunikacie oraz o angażowanie państw członkowskich na etapie wdrażania strategii;
23. UZNAJE potrzebę zwiększenia wskaźnika poziomu rozwoju sektora ubezpieczeń odnośnie do klęsk żywiołowych związanych z klimatem, aby zmniejszyć straty gospodarcze i społeczne w przypadku ekstremalnych zjawisk pogodowych i klęsk żywiołowych; UZNAJE, że stosowanie ubezpieczeń jako mechanizmu transferu ryzyka w celu pokrycia strat finansowych związanych z zagrożeniami klimatycznymi jest jednym z kroków w kierunku lepszego zarządzania ryzykiem i jego przewidywania, a nie jedynie podejmowania działań po wystąpieniu klęski żywiołowej; ZWRACA SIĘ do Komisji, aby w porozumieniu z państwami członkowskimi – uwzględniając i wykorzystując już istniejące ramy – opracowała ramy, które zwiększyłyby wykorzystanie ubezpieczeń od ryzyka związanego z klimatem, aby wesprzeć państwa członkowskie w promowaniu krajowych systemów ubezpieczeń na wypadek klęsk żywiołowych, które zachęcają użytkowników do inwestowania w przystosowywanie się do zmiany klimatu;
24. STWIERDZA, że najbardziej oddalone regiony UE już teraz zmagają się z poważnymi wyzwaniami w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu ze względu na konkretne zagrożenia, które czynią je szczególnie podatnymi na skutki zmiany klimatu;
Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wszelkie wysiłki na rzecz łagodzenia takich skutków, takie jak wymianę optymalnych praktyk i rozwiązań wspólnych wyzwań w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, wobec których stoją regiony najbardziej oddalone i ich sąsiedzi, która to wymiana ma być promowana i wspierana przez Komisję i państwa członkowskie, a także zatwierdzanie globalnych i regionalnych inicjatyw związanych z przystosowywaniem się do zmiany klimatu;
25. PRZYZNAJE, że inne regiony i terytoria stowarzyszone z UE, takie jak regiony Morza Śródziemnego i Arktyka, w tym wyspy i państwa wyspiarskie, również stoją przed szczególnymi wyzwaniami związanymi ze zmianą klimatu;

Intensyfikacja działań międzynarodowych

26. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE wprowadzenie do strategii wymiaru międzynarodowego, biorąc pod uwagę fakt, że negatywne skutki zmiany klimatu mają dalekosiężne skutki zarówno w Unii, jak i poza nią; PRZYPOMINA, że w porozumieniu paryskim ustanowiono globalny cel w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, którym jest zwiększenie zdolności przystosowawczych, wzmocnienie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu, a także uznano znaczenie wsparcia dla wysiłków przystosowawczych i międzynarodowej współpracy w tym zakresie; DOSTRZEGA znaczenie wyważonego podejścia między działaniami na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej;
27. ZWRACA SIĘ do Komisji o przygotowanie – zgodnie z porozumieniem paryskim i z uwzględnieniem w możliwie największym stopniu katowickiego pakietu klimatycznego – komunikatu w sprawie przystosowania się UE do zmiany klimatu oraz o przekazanie go Radzie z myślą o jego terminowym przedłożeniu UNFCCC w imieniu Unii i jej państw członkowskich przed COP26; PODKREŚLA, że komunikat Komisji w sprawie nowej strategii UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu powinien stanowić podstawę komunikatu w sprawie przystosowania się UE do zmiany klimatu, wraz z informacjami przekazanymi przez państwa członkowskie jak szczegółowo opisano poniżej; ponadto ZWRACA SIĘ do państw członkowskich o przedłożenie, w stosownych przypadkach, krajowych komunikatów w sprawie przystosowania się do zmiany klimatu, zgodnie z porozumieniem paryskim i z uwzględnieniem w możliwym zakresie katowickiego pakietu klimatycznego; PODKREŚLA, że informacje dostarczone przez państwa członkowskie na temat przystosowywania się do zmiany klimatu w ramach wymogów w zakresie sprawozdawczości na mocy rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną mogłyby stanowić podstawę do przedłożenia takich dokumentów przez państwa członkowskie;

28. **PODKREŚLA**, że wielu partnerów międzynarodowych Unii od dawna aktywnie działa na polu walki ze zmianą klimatu i dysponuje cennym doświadczeniem, które może pomóc Europie w uzyskaniu większej odporności na tę zmianę; **PODKREŚLA** rolę UE we wspieraniu przystosowania się do zmiany klimatu na całym świecie i **ZAZNACZA** potrzebę zapewnienia stałego wsparcia krajom rozwijającym się szczególnie narażonym na negatywne skutki tej zmiany, ze szczególnym uwzględnieniem przystosowania się do zmiany klimatu w krajach najsłabiej rozwiniętych, małych rozwijających się państwach wyspiarskich i w Afryce; **ZWRACA UWAGĘ NA** znaczenie współpracy w zakresie budowania zdolności przystosowawczych z państwami południowego sąsiedztwa, Bałkanów Zachodnich i w ramach Partnerstwa Wschodniego;
29. **UZNAJE**, że w coraz bardziej zglobalizowanym świecie wszyscy jesteśmy ściśle ze sobą powiązani oraz że oddziaływanie zmiany klimatu przynosi transgraniczne i transkontynentalne skutki uboczne; **PODKREŚLA** potrzebę pogłębienia politycznego zaangażowania na rzecz przystosowania się do zmiany klimatu z partnerami międzynarodowymi i regionalnymi oraz krajami sąsiadującymi; **PODKREŚLA** znaczenie – w tym dla wymiany i stosowania wiedzy, wiedzy fachowej i innowacji – wielostronnych partnerstw z podmiotami publicznymi i prywatnymi, np. w ramach globalnego partnerstwa „InsuResilience”; **UZNAJE** znaczenie opracowywania i wymiany informacji opartych na dowodach dla oceny ryzyka związanego ze zmianą klimatu i zarządzania nim, wspierania ubezpieczeń i innych mechanizmów finansowania ryzyka oraz poprawy monitorowania i oceny; **PODKREŚLA** potrzebę wymiany wiedzy i wiedzy fachowej na temat innowacyjnych rozwiązań, a także umożliwienia stosowania wiedzy lokalnej i zwiększenia poczucia odpowiedzialności za działania przystosowawcze wśród samorządów i podmiotów lokalnych; **PODKREŚLA**, że podejście oparte na powiązaniu między aspektami humanitarnymi i rozwojowymi a pokojem ma zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia odporności na zmianę klimatu w krajach niestabilnych i dotkniętych konfliktami; **PODKREŚLA** skutki zmiany klimatu jako czynnika zwielokrotniającego zagrożenie w kontekście międzynarodowej stabilności i bezpieczeństwa, dotyczące w szczególności osoby znajdujące się już w niestabilnej i trudnej sytuacji; **UZNAJE** potrzebę odpowiednich ocen i prognoz ryzyka zmiany klimatu zwracających uwagę na ewentualne skutki zmiany klimatu dla bezpieczeństwa;

30. **PODKREŚLA**, że działania zewnętrzne UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu powinny opierać się na modelu rozwoju gospodarczego, środowiskowego i społecznego w ramach celów zrównoważonego rozwoju ONZ, na porozumieniu paryskim i jego długoterminowych celach i ramach wdrażania, na ramach z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych, a także na Europejskim Zielonym Ładzie, z uwzględnieniem krajowych procesów planowania, polityk i strategii krajów rozwijających się będących międzynarodowymi partnerami UE;
31. **PRZYZNAJE**, że istnieje pilna potrzeba międzynarodowego finansowania przystosowania się do zmiany klimatu zgodnie z porozumieniem paryskim – zarówno ze źródeł publicznych, jak i prywatnych – a także jego skuteczniejszego wykorzystywania na działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu; **UZNAJE** potrzebę poprawy jakości, skuteczności i przewidywalności finansowania działań przystosowawczych; **PODKREŚLA** potrzebę opartych na dotacjach środków na potrzeby przystosowywania się do zmiany klimatu, w szczególności dla krajów najbardziej podatnych na zagrożenia, a także potrzebę mobilizacji prywatnych środków finansowych na rzecz wsparcia działań w zakresie przystosowywania się do zmiany klimatu w krajach partnerskich, w tym poprzez uwzględnianie kwestii przystosowywania się do zmiany klimatu we wszystkich przepływach finansowych; **POTWIERDZA** zobowiązanie UE i jej państw członkowskich na rzecz dalszego zwiększania mobilizacji międzynarodowych środków finansowych na działania związane ze zmianą klimatu; **PODKREŚLA**, że zewnętrzne instrumenty finansowania powinny w zrównoważony sposób uwzględniać zarówno działania łagodzące, jak i przystosowawcze; **APELUJE** do wszystkich krajów rozwiniętych i innych stron mających możliwości w tym zakresie, w tym do międzynarodowych instytucji finansowych i banków rozwoju, o zwiększenie finansowania na cele przystosowywania się do zmiany klimatu zgodnie z porozumieniem paryskim oraz o przejrzystość we wdrażaniu, a także o stałą ocenę skuteczności zapewnianego finansowania.
-